

Uitwerking Financiële Opgave 2026 e.v.

Beleidsterrein	:	WMO
Onderwerp	:	Gebruikers dragen financieel waar mogelijk maximaal bij aan gebruik van voorzieningen
Portefeuille	:	Wethouders Harmen Akkerman / Maarten van Helden
Behandelend ambtenaar	:	Arjo van der Nat / Arnold Stuij

Korte toelichting op het onderwerp en bijbehorende activiteiten

Inwoners van Molenlanden die vanwege een beperking ondersteuning ontvangen of gebruik maken van een voorziening, dragen in veel gevallen bij in de kosten.

Eigen bijdrage Wmo-maatwerkvoorzieningen (nu nog 'abonnementstarief') HA

De eigen bijdrage geldt voor Wmo-maatwerkvoorzieningen, zoals een scootmobiel, huishoudelijke ondersteuning, dagbesteding, een traplift of een aangepaste fiets. De bijdrage is in 2025 vastgesteld op €21,00 per maand, ongeacht het aantal voorzieningen. Hiervan mag je alleen afwijken in het voordeel van de inwoner. Het Sociaal loket verzorgt de aanmelding bij het CAK, die de eigen bijdrage int bij ongeveer 1.600 inwoners met één of meerdere Wmo-maatvoorzieningen (2025). Vanaf 01-01-2027 geldt een inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage van (*voorlopig!*) maximaal €320 per maand.

De eigen bijdrage geldt niet voor (wettelijk uitgezonderd):

- Rolstoelen;
- Minderjarigen;
- Als de inwoner of een huisgenoot een Wlz-indicatie heeft;
- Grote woningaanpassingen (vaak voor inwonend kind 18- met ernstige beperkingen).

Ritbijdrage MolenHopper (Wmo-vervoer) MvH

Inwoners met een pasje voor de MolenHopper betalen voor het reizen een ritbijdrage. In 2025 is dat €0,85 per zone (ca. 4 km) plus een opstapzone per rit (ook €0,85). Het tarief is opgenomen in de Nadere regels van de Wmo. De ritbijdrage wordt jaarlijks geïndexeerd door het college en wordt geïnd door de vervoerder. Vanaf 1 augustus 2025 geldt een bijdrage per kilometer. De hoogte hiervan is nog niet bekend.

Leges Gehandicaptenparkeerkaart en gehandicaptenparkeerplaats MvH

Voor een gehandicaptenparkeerkaart (als bestuurder en/of als passagier) en een eigen gehandicaptenparkeerplaats ('op kenteken') betaalt men leges. Deze bedragen resp. €65,00 en €200,00. Bij aanschaf van een andere auto betaalt men €50,00 voor wijzigen van het kenteken van de gehandicaptenparkeerplaats.

Kanttekening

De verkenning naar ‘Gebruikers dragen financieel waar mogelijk maximaal bij aan gebruik van voorzieningen’ leiden tot relatief beperkte financiële effecten. De gemeente ziet zich ‘ingehaald’ door zeer forse kostenstijgingen binnen de Wmo voor o.a. huishoudelijke ondersteuning en vervoer die een veelvoud zijn van de beoogde opbrengsten in deze memo.

Het wettelijke kader en mate van beleidsvrijheid

Wmo-maatwerkvoorzieningen

De eigen bijdrage van maximaal €21,00 per maand voor Wmo-maatwerkvoorzieningen is wettelijk geregeld. Het is niet toegestaan een hogere bijdrage op te leggen. Een gemeente mag alleen naar beneden afwijken. Hier maakt Molenlanden geen gebruik van.

Daarnaast mogen inwoners door de gemeente niet worden verplicht de geïndiceerde (d.w.z. langdurig noodzakelijke) voorziening zelf te bekostigen. Ook al zou die financiële ruimte er misschien wel zijn.

MolenHopper (Wmo-vervoer)

De ritbijdrage voor de MolenHopper is in Molenlanden afgestemd op het OV-tarief. Dit uitgangspunt is niet wettelijk vastgelegd. Gemeenten hebben hierin beleidsvrijheid. Een eventuele hogere ritbijdrage voor de MolenHopper dan voor het OV, zou te motiveren zijn dat de MolenHopper vervoert van deur tot deur, maar is tot op heden niet toegepast. De MolenHopper is een gezamenlijk contract met de gemeente Gorinchem. De ritbijdrage is op dit moment hetzelfde is als in de gemeente Gorinchem (€0,85 per zone van gemiddeld 4 kilometer). Vanaf 1 augustus 2025 (ingangsdatum van het nieuwe contract) is het wel mogelijk om per gemeente de hoogte van de ritbijdrage vast te stellen. Het zonetarief wordt dan aangepast naar een kilometertarief.

Gehandicaptenparkeerkaart (GPK) en gehandicaptenparkeerplaats op kenteken

De leges worden jaarlijks bepaald en vastgelegd in de legesverordening. De beleidsvrijheid voor de hoogte van de leges voor parkeervoorzieningen bestaat uit twee onderdelen. Enerzijds de rekengrondslag: de benodigde tijd die gemoeid is met de afhandeling van een aanvraag (bijv. landelijk gemiddelde van 35 minuten voor een gehandicaptenparkeerkaart). Anderzijds het kostendekkendheidspercentage binnen het onderdeel ‘Algemene Dienstverlening’ (waar ook de paspoorten en rijbewijzen onder vallen). Alhoewel met ingang van 2025 een forse correctie heeft plaatsgevonden bij de leges voor gehandicaptenparkeren vanwege een te laag kostendekkendheidspercentage (zie onderstaande tabel), zit vooral bij een gehandicaptenparkeerkaart nog enige ruimte. Binnen het onderdeel ‘Dienstverlening’ kan eventueel ook nog de leges voor een eigen gehandicaptenparkeerplaats worden verhoogd. Aanpassen van de tijdsinvestering van 35 minuten is ook een optie, maar dat vraagt nog een nadere, realistische onderbouwing.

Legesverordening Paragraaf 1.9 Bijzondere wetten		2024	2025
1.33.c	tot het verstrekken van een gehandicaptenparkeerkaart als bedoeld in artikel 49 van het Besluit administratieve bepalingen inzake het wegverkeer (BABW)	€ 50,55	€ 65,00
1.33.d	tot het verkrijgen van een gehandicaptenparkeerplaats op kenteken:	€ 167,20	€ 200,00

1.33.e	tot het wijzigen van een onderbord bij een gehandicaptenparkeerplaats in verband met het wijzigen van het kenteken:	€ 33,45	€ 50,00
--------	---	---------	---------

Daarnaast mogen directe kosten, niet zijnde leges, in rekening worden gebracht. In dit verband geldt dat voor de kosten van een medisch advies (in 2025 is dat €230,50). Nu betaalt de gemeente die zelf. In sommige gemeenten betalen inwoners (deels) die kosten.

De uitgangspunten van het huidige beleidsmatige kader

- Visie Sociaal Domein 'Gelijke kansen voor iedereen'
- Uitvoeringsplan Visie Sociaal domein 2024-2025
- Inclusieagenda Molenlanden

Toetsing aan de [Toekomstvisie Molenlanden 2050](#)

In de Toekomstvisie van Molenlanden is één van de perspectieven, dat de gemeente een betrokken en toegankelijke samenleving voor iedereen wil zijn. Dit perspectief raakt aan wat inwoners met een beperking zelf (maximaal) kunnen bijdragen voor het gebruik van voorzieningen.

Met het verhogen/maximaliseren van de eigen bijdrage voor de Wmo, de ritbijdrage voor de MolenHopper, de leges voor gehandicaptenparkeren en in rekening brengen van kosten voor medisch onderzoek, komt voor (met name) inwoners met een lager inkomen de toegankelijkheid onder druk te staan. Alle maatregelen op het gebied van eigen bijdragen en leges gelden generiek voor alle inwoners, waarbij *vooraf* geen rekening kan worden gehouden met de individuele inkomenspositie. Dit kan tot gevolg hebben dat iemand met alle verhogingen krijgt te maken.

De meerjarenraming zoals opgenomen in de [Begroting 2025](#)

De volgende bedragen zijn opgenomen:

Eigen bijdrage Wmo-maatwerkvoorziening	€ 250.000
Ritbijdrage MolenHopper	€ 63.000
Leges Gehandicaptenparkeerkaart en -plaats	€ 10.000

Mogelijke beleidsmatige keuzes

Beleidskeuze Wmo	Financieel effect	Maatschappelijke impact	Impact ambtelijk	Risico's	Besluitvorming
Eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen vaststellen conform maximale normbedragen	Nog niet bekend. Rijk zal per 2027 de Wmo-uitkering aanpassen o.b.v. hogere	Zorgmijding door inwoners met een laag inkomen. Meer inwoners zullen (eerder) voorzieningen zelf	De nieuwe regeling zal voor het Sociaal loket leiden tot meer vragen van inwoners,	Zorgmijding: als inwoners met een hulpvraag zich niet melden bij het Sociaal	College stelt de landelijke kaders voor de eigen bijdrage vast in de Nadere

van het (voorgenomen) landelijk beleid per 01-01-27.	inkomsten uit eigen bijdrage Waarschijnlijk groter beroep op inkomensondersteuning via Avres.	bekostigen (afhankelijk van schaarste en de hoogte van de maximale bijdrage).	omdat bij verstrekking de eigen bijdrage nog niet bekend is.	loket, kan dit leiden tot complexere problematiek en zwaardere zorg.	regels Wmo 2027. Vooraf dienen adviesraden te worden geconsulteerd.
Inwoners betalen bij verkoop van hun aangepaste woning de Wmo-woningaanpassing terug voor zover dit heeft geleid tot waardevermeerdering van de woning.	Dit is van veel factoren afhankelijk. In theorie wordt de waardevermeerdering bepaald o.b.v. twee taxaties en eventuele meerwaarde afgebouwd in 10 jaar.	De waardevermeerdering kan arbitrair zijn en leiden tot bezwaren. Dit heeft veel te maken met de woningmarkt en het kunnen objectiveren van de eventuele waardestijging.	De waardevermeerdering kan arbitrair zijn en leiden tot bezwaren. Dit vraagt veel ambtelijke inzet.	Terugvorderen kan een intensief proces zijn zonder garanties op een goede afloop. In het verleden is het nooit gelukt.	College stelt zgn. anti-speculatie beding vast in Nadere regels Wmo 20026 Vooraf dienen adviesraden te worden geconsulteerd.
Beleidskeuze MolenHopper	Financieel effect	Maatschappelijke impact	Impact ambtelijk	Risico's	Besluitvorming
Verhogen van de ritbijdrage MolenHopper.	Dit is nog niet te berekenen, omdat er per 01-08-2025 een kilometer-tarief geldt. Stel bijdrage 15% verhogen = ca. €10.000 p/j. bovenop huidige 63k. ritbijdrage uit de begroting.	Een hogere bijdrage kan (fors) afwijken van OV-tarief. Dit leidt tot rechtsongelijkheid voor inwoners met een beperking (zij kunnen niet reizen met OV). Tot nu toe volgen wij het OV-tarief.	Geen	Adviesraden zullen hier niet mee instemmen. Uitgangspunt is dat een beperking niet mag leiden tot meerkosten t.o.v. een inwoner zonder beperkingen.	College stelt ritbijdrage vast in de Nadere regels Wmo 2026. Vooraf dienen adviesraden te worden geconsulteerd.
Beleidskeuze GPK	Financieel effect	Maatschappelijke impact	Impact ambtelijk	Risico's	Besluitvorming
Leges bij eerste aanvraag voor een gehandicapten-parkeerkaart	120 x €130 = €15.600 p/j. aan extra inkomsten	Kosten voor parkeren zijn een gevoelig thema.	Aanpassing betekent uitbreiding categorie in	Geen. Alleen kostendekkendheid	Raad stelt de leges-verordening 2027 vast.

verhogen van €65 naar €125. Hierin zijn kosten voor verplicht medisch advies verrekend.	bovenop 10k uit begroting. (120x = 2024) Uitgaven voor GPK medisch advies dalen met 50%.	Adviesorganen zullen hier grote moeite mee hebben. Zie onder tabel een overzicht leges GPK in regio AV (2022).	de leges-verordening.	wordt aangepast.	
Leges bij <u>vervolg-aanvraag</u> voor een gehandicapten-parkeerkaart verhogen van €65 naar €90. Dit geldt alleen voor verlengingen. Hierin zijn geen kosten verrekend medisch advies.	65 x €25 = €1.625 p/j. aan extra inkomsten bovenop 10k uit begroting. (65x = 2024)	Kosten voor parkeren zijn een gevoelig thema. Adviesorganen zullen hier grote moeite mee hebben. Zie onder tabel een overzicht leges GPK in regio AV (2022).	Aanpassing betekent uitbreiding categorie in de leges-verordening.	Geen. Alleen kostendekkendheid wordt aangepast.	Raad stelt de leges-verordening 2027 vast.
Beleidskeuze	Financieel effect	Maatschappelijke impact	Impact ambtelijk	Risico's	Besluitvorming
Bezoekers dragen meer bij in de kosten van inloopvoorzieningen, zoals Huizen van de Waard, Dorpskamers, Inloop GGZ, Groet & Ontmoet, etc.	N.n.b. Dit vraagt nadere inventarisatie van gebruik. Nu betalen bezoekers geen bijdrage. Kosten 2024 waren ruim €75.000 (<i>voor Huizen van de Waard/Dorpskamers 15k</i>)	Bijdrage verhoogt drempel voor inloopvoorzieningen, wat je juist niet wil als gemeente.	Dit hangt af wie er voor de incasso zorgt. Er mag geen stapeling met CAK bijdrage plaats vinden.	Bezoekers kunnen besluiten niet meer te komen. Dit kan leiden tot (meer) eenzaamheid	Op grond van de Wmo mag voor algemene voorzieningen een bijdrage in de kosten worden gevraagd (art. 5.1 van Wmo-verordening Molenlanden).

